

110 . Temerești | Comuna: Făget | Județ: Timiș | Punct: Dealu Vinii | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 156918.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Paleolitic, Mezolitic

Categorii sit: Domestic

Autori: Marin Cârciumar, Dorel Micle, Elena Cristina Nițu, Andrei Stavilă, Remus Constantin Dincă

Instituții: Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească", Târgoviște, Universitatea de Vest, Timișoara, Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească", Târgoviște, Universitatea de Vest, Timișoara, Universitatea de Vest, Timișoara

Raport

Obiectivul arheologic a fost descoperit în urma cercetărilor sistematice de teren efectuate în ianuarie 2015. Având în vedere că singurele materiale arheologice descoperite în primele investigații erau doar piese litice, precum și amplasarea destul de aproape a punctului de la Temerești de alte două așezări paleolitice - Coșava și Românești, s-a impus necesitatea delimitării cu certitudine a arealului stațiunii și o datare cât mai precisă a acesteia.

Existența unei exploatare de nisipuri, pe platoul învecinat punctului în care s-a făcut săpătura, a permis observarea stratigrafiei generale a zonei. Astfel, încă de la începutul cercetării, s-a putut observa că, în funcție de localizare, nivelurile cuaternare, situate deasupra unor depozite terțiare, nu sunt foarte groase. De asemenea, pe platoul unde au fost identificate materialele arheologice, au fost făcute mai multe secțiuni geologice, unde s-a putut analiza, înaintea începerii săpăturilor arheologice, grosimea depozitului în care au fost descoperite artefactele (adâncimi de maxim 1 m de la suprafața solului).

Având în vedere că platoul Dealul Vinii este înconjurat de alunecări de teren, după analiza situației geomorfologice, s-a ajuns la concluzia că doar partea centrală a platoului mai poate fi exploatată din punct de vedere arheologic. Din aceste considerente, s-a hotărât săparea unei secțiuni mai ample pentru identificarea unor eventuale niveluri arheologice, precum și efectuarea unor sondaje pentru delimitarea arealului așezării.

Pentru verificarea existenței unei așezări arheologice, au fost efectuate trei sondaje în puncte diferite ale platoului, precum și o secțiune de 15 mp (5 x 3m). Secțiunea a fost amplasată pe partea cea mai dreaptă a terenului, pentru a evita eventualele deranjamente, fiind împărțită în carouri de 1 mp fiecare. Consistența dură a sedimentului, precum și prezența a numeroși galeți de diferite dimensiuni pe întreaga coloană stratigrafică, a impus săparea planimetrică a secțiunii, prin raderi succesive.

Sucesiunea depunerilor geologice în SI este următoarea (culorile sunt date după Munsell Soil Color):

1. Sediment lutos, foarte slab nisipos, pulverulent, gălbui deschis-marونی (HUE 10 YR 6/4 light-yellowish brown);
2. Lutos nisipos, slab pulverulent, gălbui-marونی (HUE 10 YR 5/6 yellow-brown);
3. Lutos nisipos cu desprinderi prismatice, având în componență mulți galeți de diferite dimensiuni; culoare gălbuie (HUE 10 YR 7/8 yellow);
4. Nisipos slab lutos, cu foarte mulți galeți în componență, roșcat-gălbui (HUE 7,5 YR 6/6 reddish-yellow).

Singurele categorii de materiale arheologice descoperite sunt reprezentate prin piese litice. Nu a fost descoperit niciun fragment faunistic și nicio structură de combustie, prin urmare, structurile evidente lipsesc.

De altfel, acest lucru este caracteristic pentru toate siturilor paleolitice aurignaciene din Banat, Tincova, Coșava, Românești.

Chiar dacă densitatea materialelor arheologice pe fiecare carou nu a fost prea mare, săpătura s-a realizat cu toată rigurozitatea, cu decapări cuprinse între 2 și 5 cm grosime. Întreg sedimentul a fost tamisat, astfel fiind eliminate pierderile inerente unei săpături, îndeosebi piesele de mici dimensiuni (lamele, micro-așchii, spărturi etc.).

În primele trei depuneri au fost descoperite materiale arheologice, prin urmare adâncimea maximă a descoperirilor este de aproximativ 80 cm. De altfel, aceeași situație a fost remarcată și în celelalte situri paleolitice din zonă, adâncimi mai mari fiind surprinse doar acolo unde secțiunile au fost amplasate greșit pe panta platourilor, ceea ce a implicat deranjamente multiple din cauza valurilor de alunecare (spre exemplu la Coșava).

Prezența unor nuclee groase, carenate, adeseori trecute în categoria gratoarelor, a unor lamele fin retușate (încadrate ca lamele Dufour), precum și a cioplirii majoritar unipolare convergente a nucleelor, au fost elementele definitorii, încă de la începutul cercetărilor, pentru plasarea materialelor din Banat în diverse faze ale Aurignacianului. Desigur, pentru respectarea schemei clasice, primul nivel era definit mereu ca fiind Gravetian sau Epigravetian. Pentru săpătura efectuată la Temerești, dacă am căuta o apropiere tipologică cu uneltele clasice din vestul Europei, evident că ar exista destule indicii pentru includerea materialelor, cel puțin în parte, în Aurignacianul din Banat. Însă caracterul eterogen al ansamblului nu ne permite acest lucru, chiar dacă este destul de similar cu celelalte așezări. De altfel, considerăm că încadrările făcute doar pe baze tipologice nu sunt relevante, de aceea cercetările trebuie continuate în această zonă. În acest moment, cel mai probabil, materialele aparțin unui paleolitic superior întârziat (cel puțin pentru piesele găsite în stratele I și II), existând posibilitatea apartenenței unei culturi mai vechi a paleoliticului superior pentru materialele din stratul III.

Informații suplimentare online

[Raportul 5580 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)